

d ů v o d ů:

Podle čís. 4 Šu 344 tr. ř. vytýká zmateční stížnost, že porotní soud porušil předpis poslední věty Šu 231 tr. ř., který nařizuje, by rozsudek byl vyhlášen vždy veřejně, tedy i tenkrát, když byla — jako v souzeném případě — veřejnost vyloučena pro celé přelíčení, tím, že prý opomenul zrušiti vyloučení veřejnosti pro dobu, kdy byl vynášen rozsudek. Dlužno připustiti, že by onen zmatek byl odůvodněn, kdyby se byl porotní soud onoho opomenutí vskutku dopustil, poněvadž přes to, že § 231 tr. ř. neobsahuje výslovné sankce zmatečnosti pro porušení předpisu poslední věty, vyplývá tento účinek ze zásady, vyslovené v Šu 228 tr. ř. Vynesení rozsudku tvoří totiž část hlavního přelíčení, a, nestane-li se veřejně, je tímto porušením zákona dotčeno i přelíčení samo a platí nepochybně i předpis čís. 4 Šu 344 tr. ř. V souzeném případě však zákon porušen nebyl a to ani v ustanovení §§ 228 ani 231 tr. ř., poněvadž konaným šetřením bylo zjištěno, že předseda prohlásil rozsudek veřejně, v kterémžto směru také protokol o hlavním přelíčení dodatečně byl doplněn. Jest tedy výtka zmateční stížnosti bezdůvodná.

Čís. 2472.

S hlediska Šu 281 čís. 4 tr. ř. stačí, že bylo při hlavním přelíčení čteno podání obsahující průvodní návrh.

Uplatňování zmatku čís. 9 b) Šu 281 tr. ř. předpokládá výrok soudu o tom, zda tu jsou okolnosti, pro které trestnost činu jest vyloučena.

Není překročením obžaloby (§ 281 čís. 8 tr. ř.), nabyli-li soud přesvědčení o vině na základě okolností, které nebyly v obžalovacím spise uvedeny, nýbrž vyšly na jevo při hlavním přelíčení.

I vědomé zamlčení pochybné (dubiosní) pohledávky při vykonání přísahy vyjevovací ve smyslu Šu 47 ex. ř. jest zločinem podle Šu 199 a) tr. zák.

K dokonání zločinu podle Šu 205 a) tr. zák. jest zapotřebí, by uspokojení věřitelů bylo zmařeno neb aspoň ztenčeno.

O zatajení zmlčením (§ 205 a) tr. zák.) lze mluvit jen tehdy a potud, když a pokud dlužník je povinen vyjeviti stav svého jmění svým věřitelům; tomu tak není ve styku a poměru dlužníka k jednotlivým věřitelům, nýbrž jen ve styku a poměru dlužníka k veškerosti věřitelů (úpadek, vyrovnací řízení, mimosoudní vyrovnání).

V případech vyjevovací přísahy podle Šu 100 konk. ř. a Šu 38 vyr. ř. může úmyslné zamlčení položky jmění opodstatniti skutkovou podstatu zločinu podle Šu 205 a) tr. zák. (aspoň pokusu), nikoliv však při vyjevovací přísaze podle Šu 47 ex. ř.; tu podléhá ono zatajení jen sankci Šu 199 a) tr. zák.

(Rozh. ze dne 6. září 1926, Zm II 85/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované do rozsudku zemského trestního soudu

v Brně ze dne 22. ledna 1926, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem podvodu podle §§ů 197, 199 a), 200 a 203 tr. zák. a zločinem podvodného úpadku podle §u 205 a) tr. zák., pokud čelila proti výroku, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem podvodu podle §§ů 197, 199 a), 200 a 203 tr. zák. a proti výroku, jímž byla obžalovaná uznána vinnou zločinem podvodného úpadku podle §u 205 a) tr. zák., jehož se dopustila tím, že v první polovici roku 1924 v K. úmyslně zmařila a ztenčila uspokojení svých věřitelů tím, že o d s t r a n i l a značnou část svého jmění, totiž hotovost mnoha tisíc Kč. Naproti tomu vyhověl zmateční stížnosti, pokud čelila proti výroku, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem podvodného úpadku podle §u 205 a) tr. zák. proto, že v první polovici roku 1924 v K. úmyslně zmařila nebo ztenčila uspokojení svých věřitelů nebo části jich tím, že z a t a j i l a pohledávku proti manželům Theodoru a Františce G-ovým ve výši nejméně 2700 Kč, zrušil rozsudek v tomto výroku a důsledkem toho též ve výroku o trestu a ve výrocích s tím souvislých a sprostil obžalovanou podle §u 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro zločin podvodného úpadku podle §u 205 a) tr. zák., jehož se prý dopustila tím, že v první polovici roku 1924 v K. úmyslně zmařila nebo ztenčila uspokojení svých věřitelů nebo části jich tím, že zatajila pohledávku proti manželům Theodoru a Františce G-ovým ve výši nejméně 2.700 Kč, a pro zločin podvodu ve smyslu §§ů 197, 199 a), 200 a 203 tr. zák., jakož i pro zločin podvodného úpadku podle §u 205 a) tr. zák. ve směru, v němž zůstala vinnou, vyměřil jí znovu trest, mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

I. Rozsudkový výrok, odsuzující obžalovanou pro zločin podvodu podle §§ů 197, 199 a), 200, 203 tr. zák. napadá zmateční stížnost číselně důvody zmatečnosti podle §u 281 čís. 4 a 9 a) tr. ř., avšak neprávem. Obžalovaná nabídla v podání ze dne 16. června 1925 důkaz znalci obchodníky o tom, že dubiosní pohledávky nelze přihlašovati jako majetek, protože by tím nastala právní a hospodářská nejistota. Toto podání bylo čteno při druhém hlavním přelíčení dne 20. ledna 1926 a tím byl též opakován onen průvodní návrh. Pokud si obžalovaná stěžuje, že tomuto návrhu nebylo vyhověno (jiný návrh nepřichází v tom směru v úvahu), jest stížnost bezdůvodná, neboť k posouzení toho, zda také pochybné pohledávky mají býti uvedeny při vykonání přísahy vyjevací v seznamu jmění, není třeba posudku znaleckého; je to otázka v podstatě právní, kterou řeší soud sám od sebe. Pokud se ve zmateční stížnosti vytýká rozpor se spisy (§ 281 čís. 5 tr. ř.) v tom směru, že rozsudek se nesrovnává s výpověďmi manželů G-ových, a dokládá, že stěžovatelka nebyla povinnou přihlásiti tuto pohledávku, které tu vlastně není, neobstojí výtka ta proto, že rozsudek nereprodukuje ani obsahu oněch spisů ani výpovědí manželů G-ových; zmateční stížnost provádí tu v pravdě důvod zmatečnosti podle čís. 9 a) §u 281 tr. ř., jehož se stížnost také číselně dovolává, avšak ani tento důvod není opodstatněn. Není totiž správným, že pochybné pohledávky netřeba uvést v seznamu

jmění při přísaze vyjevovací. Také pochybné pohledávky jsou částí majetku, mohou přes pochybnost býti vydobyté, třeba ne ihned; zamlčí-li kdo vědomě takovou pohledávku při vykonání přísahy vyjevovací, dopouští se zločinu podle §u 199 a) tr. zák. Popírajíc vědomost tu, brojí stěžovatelka jen nepřipustným způsobem proti zjištění nalézacího soudu. Námitka, že obžalovaná nebyla povinna ohlásiti, t. j. uvést pochybnou pohledávku 2.700 Kč proti manželům G-ovým, mohla by přicházeti v úvahu jako tvrzení omylu, totiž neznalosti předpisů z jiného oboru práva, než z oboru práva trestního, tedy omylu, nespadaajícího pod § 3, nýbrž pod § 2 e) tr. zák., a tudíž jako uplatňování zmatku §u 281 čís. 9 b) tr. ř. Ale uplatňování tohoto zmatku předpokládá výrok soudu nalézacího o tom, zda tu jsou okolnosti, pro které trestnost činu jest vyloučena. Takového výroku napadený rozsudek neobsahuje; obžalovaná to nevytýká podle §u 281 čís. 5 tr. ř. a proto tu není ani formálního podkladu pro přezkoumání rozsudku v tom směru.

II. Rozsudkový výrok, odsuzující obžalovanou pro zločin podvodného úpadku podle §u 205 a) tr. zák., napadá stížnost číselně důvody zmatečnosti podle §u 281 čís. 4, 5, 7, 9 a) a b) tr. ř. Stížnost tvrdí, že obžaloba opírá tvrzení o vině obžalované jediné o případy zemského hlavního města Brna a Dra Artura K-a, takže rozsudek překročuje obžalobu a je zmatečným podle §u 281 čís. 7 tr. ř., odvozuje vinu obžalované z jiných skutečností. Důvodu zmatečnosti podle §u 281 čís. 8 tr. ř., jež stížnost tu má patrně na mysli, však tu není, neboť nejde o překročení obžaloby, když soud nabyt předsvědčení o vině obžalované na základě okolností, které nebyly uvedeny v obžalovacím spisu, ale vyšly na jevo při hlavním přelíčení (§ 262 tr. ř.). Jen pro jiný skutek, než ten, na nějž obžaloba zněla, nesmí býti obžalovaný odsouzen bez překročení obžaloby. To se však v tomto případě nestalo. Tím, co stěžovatelka v písemné stížnosti uvedla s hlediska důvodů zmatečnosti čís. 9 a), b) §u 281 tr. ř., neprovedla tyto důvody zmatečnosti po zákonu, neboť nevychází ze skutkových zjištění napadeného rozsudku. Pro důvod zmatečnosti podle čís. 9 b) není tu ostatně ani podkladu formálního, ježto rozsudek neobsahuje výroku, jaký má na mysli § 281 čís. 9 b) tr. ř. V těchto směrech není zmateční stížnost odůvodněna a byla zavržena. Při tom zrušovací soud předpokládal, že obžalovaná pro čin, uvedený v odstavci I. rozsudku prvního soudu, nebyla nalézacím soudem uznána vinnou zločinem podvodu křivou přísahou a vedle toho také ještě zločinem obyčejného podvodu, jak by tomu mohla nasvědčovati citace §§u 200, 203 tr. zák., nýbrž že tím měla býti (ve výroku o vině zbytečně) vytčena jen ustanovení, podmiňující vyšší trestní sazbu.

III. Rozsudek jest však stížen zmatkem podle čís. 9 a) §u 281 tr. ř. potud, pokud uznává obžalovanou vinnou zločinem podle §u 205 a) tr. zák. též proto, že v první polovici roku 1924 v K. úmyslně zmařila nebo ztenčila uspokojení svých věřitelů nebo částí jich tím, že zatajila pohledávku proti manželům Theodoru a Františce G-ovým ve výši nejméně 2.700 Kč. V tom směru se zrušovací soud přidává k mínění Löfflerovu v Bartschově komentáři ke konk. ř. str. 472 pozn. 29 a), že zatajení při vyjevovací přísaze podle §u 47 ex. ř. podléhá jen sankci §u 199

a) tr. zák., nikoliv též §u 205 a) tr. zák., poněvadž o z a t a j e n í z a m l č e n í m lze mluvíti jen tehdy, a potud, když a pokud dlužník je povinen vyjeviti stav svého jmění svým věřitelům; tomu však není tak ve styku a poměru dlužníka k j e d n o t l i v ý m věřitelům, nýbrž jen ve styku a poměru k v e š k e r o s t i věřitelů (úpadek, vyrovnávací řízení, mimosoudní vyrovnání). V případech vyjevovací přísahy podle §u 100 konk. ř. a 38 vyr. ř. může tedy ovšem úmyslné zamlčení položky jmění tvořiti zločin podle §u 205 a) tr. zák. (aspoň trestný pokus), ne však při vyjevovací přísaze podle §u 47 ex. ř. — tu zakládá úmyslné zamlčení jen skutkovou podstatu zločinu podle §u 199 a) tr. zák. V té příčině byl uplatňován zmatek podle čís. 9 a) §u 281 tr. ř. způsobem, přípustným podle §u 290 tr. ř. při veřejném zrušovacím roku, a bylo proto zmateční stížnosti v tomto směru vyhověti, zrušiti rozsudek nalézacího soudu v uvedeném výroku, důsledkem toho ovšem též ve výroku o trestu a výrocích souvislých, sprostiti stěžovatelku podle §u 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro zločin podle §u 205 a) tr. zák. ve směru naznačeném a znovu vyměřiti trest pro zločin podvodu podle §§ů 197, 199 a), 200, 203 tr. zák. a zločin podvodného úpadku podle §u 205 a) tr. zák., pokud jím obžalovaná zůstává vinnou.

Čís. 2473.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).

Zákonnému pojmu »osob blízkých« (§ 21 čís. 3, § 39 čís. 4 zákona) odpovídá konkubinát, zasnoubení, intimní poměr přátelský i vážný a opravdový poměr milenců, vyznačující se hlubší vnitřní povahou.

(Rozh. ze dne 7. září 1926, Zm II 232/26.)

N e j v y š š í s o u d jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaných do rozsudku krajského jakožto nalézacího soudu v Olomouci ze dne 22. února 1926, jímž byly stěžovatelky uznány vinnými zločinem podle §u 21 čís. 2 zákona na ochranu republiky, zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a krajskému soudu v Olomouci uložil, by věc v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost dovolává se důvodů zmatečnosti čís. 5, 9 b) §u 281 tr. ř. Až na jedinou z výtek, uplatňovaných s hlediska důvodu zmatku čís. 5, napadá jinak výhradně postup, jímž řeší rozsudek otázku, zda byl Adolf K., jemuž jako pachateli vojenského zločinu obžalované nadržovaly, osobou (jím) blízkou ve smyslu §u 21 čís. 3 a §u 39 čís. 4 zákona na ochranu republiky, jakož i výsledek tohoto řešení, rozsudekový závěr, že tu takového poměru není. Zmateční stížnosti nelze upřítí oprávnění. Obžalovanou Aloisii W-ovou, jejíž matkou je druhá obžalovaná Marie W-ová, označují rozsudekové důvody jako milenku Adolfa K-a, ve vzájemném poměru obou spatřuje rozsudek poměr milostný.